

Nr 592.

Av herrar Carlsson i Bakeröd och von Seth, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 280, angående den framtida organisationen av den av Svenska vall- och mosskulturföreningen bedrivna verksamheten m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition av den 20 april 1945, nr 280, till årets riksdag föreslås att Svenska vall- och mosskulturföreningen skall förstatligas genom inordnande i lantbrukshögskolans jordbruks- och delvis husdjursförsöksanstalter, vidare att föreningens byggnader skola övertagas av staten för att efter vissa ändringar tillsammans med erforderliga nybyggnader lämna plats för lantbrukshögskolans försöksanstalter.

Den till grund för propositionen liggande utredningen klarlägger icke vilka arbetsuppgifter, som böra tillgodoses av den blivande organisationen. Det är därför nödvändigt att erinra om att det här gäller att höja produktionen av kvalitetsfoder i vårt land — bristen därpå förorsakar under normala förhållanden en årlig import av flera hundra tusen ton kraftfoder. Stora outnyttjade möjligheter till ökad produktion av ekonomiskt förmånligt och för den animaliska produktionen värdefullt foder föreligga såsom vall- och mosskulturföreningens undersökningar visa. I själva verket torde denna fråga innefatta ett av de mest betydelsefulla jordbruksekonomiska komplex som för närvarande föreligga i vårt land.

Till stöd härför tillåta vi oss återropa de yttranden, som återgivits i en denna dag av herr Carlsson i Bakeröd m. fl. avgiven motion, vartill vi hänvisa.

På grund av frågans storleksordning synes det klart att en lösning enligt departementschefens förslag måste innebära ett föregripande av den av 1944 års riksdag begärda allsidiga utredningen och översynen av nuvarande försöksinstitutioners organisation och verksamhet. Genom den föreslagna anordningen skulle också betydande förändringar av föreningens byggnader genast krävas, och dessa komma att disponeras för andra än avsedda ändamål innan den av 1944 års riksdag anbefallda allsidiga översynen företagits. I ovannämnda yttranden betonas starkt behovet av en ny förutsättningslös utredning, och i nyssnämnda motion har föreslagits att riksdagen måtte hemställa därom. Skulle denna ståndpunkt icke godtagas, vilja vi med stöd av ovan återropade yttranden starkt framhålla angelägenheten av att föreningens hittillsvarande verksamhet — bortsett från studiegårdsverksamheten — sammanhålls såsom en enhet. Om riksdagen anser övervägande skäl tala för ett förstatligande, bör således föreningens hittillsvarande forsknings-, försöks- och upplysningsverksamhet bilda en självständig avdelning under lantbrukshögskolans styrelse vid sidan av och i samverkan med jordbruks-

och husdjursförsöksanstalterna, såsom föreningens styrelse alternativt föreslagit. Den härigenom åstadkomna kostnadsökningen torde inskränka sig till ett tilläggsarvode för föreståndaren.

Föreningens byggnader böra vid denna lösning av frågan bibehållas för den avsedda verksamheten. Att döma av byggnadsstyrelsens yttrande synes den av de sakkunniga föreslagna användningen icke heller på lång sikt vara ekonomisk.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att, därest riksdagen anser vall- och mosskulturföreningens verksamhet böra förstatligas, riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att föreningens hittillsvarande verksamhet, bortsett från studiegårdsverksamheten, organiseras såsom en självständig avdelning under lantbrukshögskolans styrelse samt att härav föranledd ändring av kostnadsberäkningen vidtages.

Stockholm den 9 maj 1945.

C. O. Carlsson,
Bakeröd.

T. G. v. Seth.
